DE FRYSKE MARREN

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van gemeente De Fryske Marren.

Nr. 24775

2 maart

2016

Preventie-en Handhavingsplan Drank-en Horecawet

De raad van De Fryske Marren

besluit:

het Preventie-en Handhavingsplan Drank-en Horecawet gemeente De Fryske Marren vast te stellen.

Aldus besloten door de raad van De Fryske Marren in zijn openbare vergadering van 24 februari 2016.

de griffier de voorzitter

H.A. van Dijk-Beekman F. Veenstra

Inhoudsopgave

Bijlage 1 Sanctiestrategie

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Om ervoor te zorgen dat het alcoholgebruik onder voornamelijk de jongeren wordt teruggedrongen, hiermee tevens de verstoring van de openbare orde wordt teruggedrongen, de veiligheid wordt bevorderd en de gezondheidsschade door het nuttigen van alcoholhoudende drank wordt teruggedrongen, is op 1 januari 2013 de gewijzigde Drank- en Horecawet in werking getreden. Tevens wordt met deze wetswijziging ernaar gestreefd om de administratieve lasten terug te dringen. Om dit te bereiken, zijn onder andere de toezicht- en handhavingstaken overgegaan van de nieuwe Voedsel- en Warenautoriteit (nVWA) naar de gemeenten. De logica hierachter is dat de gemeenten beter op de hoogte zijn van de lokale alcoholgerelateerde problematiek en hier dus beter op kan inspelen.

Vervolgens is de Drank- en Horecawet op 1 januari 2014 opnieuw gewijzigd, waarbij onder andere is opgenomen dat de gemeenten moeten beschikken over een vastgesteld Preventie- en Handhavingsplan (hierna te noemen P&H-plan). In dit plan staat omschreven op welke wijze de alcoholpreventie en de handhaving is vormgegeven en welke resultaten (doelen) hierbij moeten worden bereikt. De looptijd van het Preventie- en handhavingsplan is 4 jaren. Met het onderhavige Preventie- en Handhavingsplan DHW wordt tegemoet gekomen aan deze wettelijke plicht.

1.2 Wettelijk en beleidsmatig kader

De wettelijke grondslag van het onderhavige P&H-plan vloeit voort uit de (gewijzigde) Drank- en Horecawet. Daarnaast hebben enkele artikelen van de Algemene plaatselijke verordening (Apv) raakvlakken met dit plan en oefenen meerdere beleidsdocumenten krachten uit op het P&H-plan. In deze paragraaf wordt dan ook kort stilgestaan bij deze verschillende wettelijke en beleidsmatige kaders.

1.2.1 (Gewijzigde) Drank- en Horecawet

Zoals in paragraaf 1.1 al is aangegeven, is op 1 januari 2013 de gewijzigde Drank- en Horecawet in werking getreden. Met deze gewijzigde wetgeving wordt ernaar gestreefd om het alcoholgebruik onder voornamelijk jongeren terug te dringen, alcohol gerelateerde verstoringen van de openbare orde tegen te gaan en de administratieve lasten te verminderen. Om dit te bereiken, zijn de volgende wijzigingen in de wet doorgevoerd:

1. De gemeenten hebben de toezichthoudende en handhavingstaken overgekregen van de nieuwe Voedsel- en Warenautoriteit (nVWA) en zijn hier dus verantwoordelijk voor;
2. De vergunningverlenende en handhavingsbevoegdheden zijn overgegaan van het college van b&w naar de burgemeester;
3. De gemeenten hebben de verplichting om op grond van artikel 4 gewijzigde DHW een verordening vast te stellen voor para-commerciële horeca-inrichtingen (dorpshuizen, sportkantines e.d.). Deze verordening heeft als doel om oneerlijke concurrentie van para-commerciële horeca-inrichtingen ten opzichte van de reguliere horeca-inrichtingen te voorkomen, en;
4. Strafrechtelijke handhaving tegen jongeren onder de 16 jaar wat betreft het verbod om op voor het publiek toegankelijke plaatsen alcoholhoudende drank aanwezig of voor consumptie gereed te hebben.

Voorts is op 1 januari 2014 weer een wijziging van de Drank- en Horecawet in werking getreden. Deze wijziging ziet op:

- Het verhogen van de leeftijdsgrens van 16 jaar naar 18 jaar voor zowel zwak- als sterk alcoholhoudende dranken. Tevens zijn de jongeren onder de 18 jaar strafbaar wanneer zij alcoholhoudende drank bij zich hebben in de openbare ruimte. Dit geldt zowel op straat als op andere plekken die toegankelijk zijn voor publiek (bijvoorbeeld de kroeg, winkelcentrum, stationshal of park);
- Zoals onder het 1e opsommingsteken is aangegeven, wordt vanaf 1 januari 2014 geen onderscheid meer gemaakt tussen zwak en sterk alcoholhoudende dranken. Het nuttigen en in bezit hebben ervan door jongeren onder de 18 jaar is in beide gevallen niet toegestaan;
- De gemeenten moeten beschikken over een vastgesteld Preventie- en Handhavingsplan. In dit plan staat omschreven op welke wijze de alcoholpreventie en de handhaving onder de jongeren is vormgegeven en welke resultaten (doelen) hierbij moeten worden bereikt. De looptijd van het Preventie- en handhavingsplan is 4 jaren.

In artikel 43a van de Drank- en Horecawet staat aangegeven dat de gemeenteraad één keer in de 4 jaren een P&H-plan moet vaststellen. In het plan worden de hoofdzaken aangegeven betreffende de preventie

van alcoholgebruik, met name onder jongeren. In het plan komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- De doelstellingen van het preventie- en handhavingsbeleid;
- De te nemen acties om alcoholgebruik onder met name jongeren te voorkomen;
- De wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties worden ondernomen;
- Welke resultaten minimaal moeten worden gehaald.

1.2.2 Algemene plaatselijke Verordening

Naast de (gewijzigde) Drank- en Horecawet zijn in de Algemene plaatselijke verordening (hierna te noemen Apv) meerdere regels opgenomen over de horeca in relatie tot het waarborgen van de openbare orde en veiligheid.

Evenementenvergunning (artikel 2:2 5 Apv)
Voor het organiseren of toelaten van B- of C-evenementen is een evenementenvergunning van de burgemeester vereist. Met deze verplichting wordt ernaar gestreefd om de openbare orde, (verkeer)veiligheid, gezondheid en zedelijkheid van de bezoekers en het woon- en leefklimaat in de directe omgeving te waarborgen.

Exploitatievergunning (artikel 2:28 Apv)
Binnen gemeente De Fryske Marren moeten de nachthoreca en ontnuchteringszaken beschikken over en exploitatievergunning. Met deze vergunningsplicht wordt ervoor gezorgd dat de betreffende inrichting voldoet aan het geldende planologisch regime en de (directe) woon- en leefomgeving niet onevenredig wordt aangetast. Onder voorwaarden kan de burgemeester vrijstelling verlenen van de vergunningsplicht voor het exploiteren van nachthoreca- of een ontnuchteringszaak.

Sluitingstijd horeca (artikel 2:29 Apv)
In gemeente De Fryske Marren gelden algemene toelatingstijden, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de nachthoreca en ontnuchteringszaken. In het belang van de openbare orde, veiligheid en/of gezondheid kan de burgemeester bepalen dat gewijzigde toelatingstijden dan wel sluitingstijden van toepassing zijn.

Terrassen (artikel 2:31a Apv)
Om te voorkomen dat schade wordt toegebracht aan de openbare weg, het veilig en doelmatig gebruik en onderhoud van de weg in het geding is, niet wordt voldaan aan de redelijke eisen van welstand, de woon- en leefomgeving en/of de openbare orde ontoelaatbaar wordt beïnvloed, is de vergunningplicht voor het hebben van een terras in de Apv opgenomen. Hierbij is aangegeven dat het in beginsel niet is toegestaan (behoudens collectieve dagen) dat een installatie ten behoeve voor het verstrekken van alcoholhoudende dranken op het terras wordt geplaatst.

Para-commerciële verordening (artikelen 2:34a – 2:34k)
Op 1 januari 2015 is de Algemene plaatselijke verordening (Apv) van gemeente De Fryske Marren in werking getreden. In afdeling 8A (artikelen 2:34a tot en met 2:34k) zijn, overeenkomstig artikel 4 van de Drank- en Horecawet, bijzondere bepalingen over horecabedrijven opgenomen, om oneerlijke concurrentie tussen de para-commerciële en de commerciële horeca tegen te gaan.

Drankgebruik openbare plaats (artikel 2:48 Apv)
Om te voorkomen dat de openbare orde wordt verstoord en er sprake is van aantasting van het woon- en leefklimaat is tot slot in artikel 2:48 Apv opgenomen dat het voor personen boven de 18 jaar niet is toegestaan om op een openbare plaats dan wel een openbare weg, dat deel uitmaakt van het door het college van b&w aangewezen gebied alcoholhoudende drank te nuttigen dan wel aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben.

1.2.3 Overige regelgeving

Naast de Drank- en Horecawet en de Apv zijn ook andere wet- en regelgeving op horecabedrijven en daarmee op het verstrekken van alcoholhoudende drank van toepassing. Om aantasting van het milieu te voorkomen moet worden voldaan aan de Wet milieubeheer en het Activiteitbesluit milieubeheer. Om ervoor te zorgen dat het horecabedrijf ruimtelijk passend is in de omgeving, moet het voldoen aan het bestemmingsplan. Daarnaast moet een horecabedrijf veilig zijn en gelden dus de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het Bouwbesluit 2012.

1.2.4 Beleid

Naast het onderhavige Preventie- en Handhavingsplan hebben meerdere beleidsnota's en –regels betrekking op horecabedrijven en het nuttigen van alcoholhoudende drank door jongeren, namelijk.

Jeugdbeleid
Vanuit het Jeugdbeleid is het belangrijk dat jongeren optimaal de kans krijgen om veilig en gezond op te groeien in een samenleving waarin zij volop de mogelijkheid krijgen mee te doen en zich te ontwikkelen tot een zelfstandig functionerend individu.

Gemeentelijk gezondheidsbeleid
Middelengebruik (waaronder alcoholhoudende drank) op jonge leeftijd vergroot het risico op verslaving, is schadelijk voor de in ontwikkeling zijnde hersenen en kan ook acute gezondheidsschade opleveren. Tevens kan het leiden tot concentratiestoornissen, verminderd denkvermogen en tot sociale schade als schooluitval en werkeloosheid. Het risico hierop is groter naarmate de startleeftijd van het gebruik lager ligt. Bij kwetsbare jongeren maakt overmatig middelengebruik vaak deel uit van bredere problematiek zoals psychosociale en gedragsstoornissen, frequent schoolverzuim, overlast en crimineel gedrag.

Met het gezondheidsbeleid wordt gestreefd naar:
- een afname van drugsgebruik;
- een afname van alcoholgebruik;
- voorkomen van roken door jongeren tot en met 17 jaar, en;
- een verantwoord alcoholgebruik door jongeren van 18 tot en met 24 jaar.

Ook wil gemeente De Fryske Marren de leeftijd waarop jongeren beginnen met het drinken van alcohol verhogen. Om gericht in te zetten op de problematiek van het middelengebruik is een integrale aanpak noodzakelijk. Binnen gemeente De Fryske Marren wordt er daarom nauw samengewerkt op het gebied van volksgezondheid, handhaving en openbare orde en veiligheid. Ook ligt er een link met de sociale wijkteams (signaleringsfunctie), onderwijs en het jeugd- en jongerenbeleid. Daarnaast wordt er provinciaal samengewerkt in het platform Nuchtere Fries.

Kadernota Veiligheid 2015 - 2018
Wat betreft de Kadernota ligt de focus op het investeren in een goede afstemming met de interne en externe partners (fysieke veiligheid) en het leggen van een goede verbinding tussen de sociale zorg en veiligheid (sociale veiligheid). Het doel van gemeente De Fryske Marren is dat in de gemeente prettig en veilig kan worden gewoond, gewerkt en gerecreëerd. De speerpunten hierbij zijn:
- Veilig wonen;
- *Jeugdoverlast;*
- *Alcohol en drugs, en;*
- Woninginbraken.

Handhavinguitvoeringsprogramma (HUP)
Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het bijbehorende Besluit omgevingsrecht (Bor) moet een gemeente beschikken over een uitvoeringsprogramma. In dit uitvoeringsprogramma wordt aangegeven op welke doelgroepen en gebieden binnen de gemeente actief de beschikbare formatie voor toezicht en handhaving wordt ingezet. Om ervoor te zorgen dat de integraliteit binnen de vakgebieden toezicht en handhaving wordt gewaarborgd is de toezicht en handhaving op de Drank- en Horecawet ook in het Handhavinguitvoeringsprogramma van gemeente De Fryske Marren opgenomen. In dit programma wordt aangegeven welke onderwerpen binnen de Drank- en Horecawet prioriteit hebben en op welke wijze hierop toezicht en handhaving plaatsvindt.

Beleidsregel s voor de behandeling van aanvragen e venementen vergunning
Jaarlijks worden in gemeente De Fryske Marren veel evenementen georganiseerd. Gemiddeld zijn dit circa 140 vergunningplichtige evenementen op jaarbasis. Om ervoor te zorgen dat de openbare orde en veiligheid tijdens de evenementen worden gewaarborgd en sprake is van spreiding in tijd en plaats van evenementen heeft het college van b&w beleidsregels vastgesteld voor de behandeling van aanvragen evenementenvergunningen. Met deze beleidsregels wordt ervan uit gegaan dat een goede modus is gevonden tussen het laten plaatsvinden van evenementen, het waarborgen van de openbare orde en veiligheid en het voorkomen van hinder en overlast.

Jeugdketen en -c aravanbeleid
Gemeente De Fryske Marren is een agrarische plattelandsgemeente. Jeugdketen en –caravans zijn dan ook een bekend fenomeen. Voor de gemeentelijke fusie voerden de drie fusiegemeenten verschillend

beleid met betrekking tot jeugdketen en –caravans. Zo werden jeugdketen- en –caravans in de voormalige gemeente Gaasterlân-Sleat op grond van vastgesteld beleid actief gedoogd, wanneer werd voldaan aan de vastgestelde voorwaarden. In de voormalige gemeente Lemsterland werden jeugdketen en –caravans niet toegestaan. Wanneer er wel één werd geconstateerd, werd deze meteen opgeruimd. Tot slot werden de jeugdketen en –caravans in de voormalige gemeente Skarsterlân passief gedoogd. Voor gemeente De Fryske Marren is begin 2015 een aanvang gemaakt met de voorbereidingen om te komen tot beleid voor jeugdketen en –caravans in de gemeente. Naar verwachting wordt dit beleid in de 1ste helft van 2016 vastgesteld.

Platform De Nuchtere Fries
In het kader van lokaal gezondheidsbeleid en daarmee onder andere de preventie van het alcoholgebruik onder jongeren, neemt gemeente De Fryske Marren deel aan het provinciaal project '*De Nuchtere Fries*'. Platform De Nuchtere Fries is een samenwerkingsverband tussen de Friese gemeenten, GGD Fryslân, Verslavingszorg Noord Nederland, Koninklijke Horeca Nederland, Politie Fryslân en Provincie Fryslân. Vanuit het platform wordt binnen de provincie Fryslân gezamenlijk het programma Jeugd, Alcohol en Drugs uitgevoerd. In deze aanpak wordt zoveel mogelijk op preventieve wijze een integrale benadering toegepast, die is gericht op de beleidsterreinen Volksgezondheid, Jeugd, Onderwijs en Openbare orde – Veiligheid.

2 Doelstelling

2.1 Uitgangspunten

Op 1 januari 2014 heeft de bestuurlijke fusie plaatsgevonden, waarbij gemeente De Friese Meren is ontstaan uit de fusiegemeenten Gaasterlân-Sleat, Lemsterland en Skarsterlân. De gemeente heeft circa 51.000 inwoners en bestaat uit 51 kernen, waarvan 50 dorpen en 1 stad, namelijk Sloten. Binnen de gemeente zijn Balk, Joure en Lemmer de hoofdplaatsen en vervullen derhalve een regionale functie in de betreffende omgeving. Binnen gemeente De Fryske Marren wonen 7.258 jongeren en jong volwassenen in de leeftijd van 12 tot en met 23 jaar (peildatum 1 juli 2015). Hiervan hebben 4.196 jongeren de leeftijd 12 tot en met 17 jaar en 3.062 jong volwassenen de leeftijd van 18 tot en met 23 jaar. Gemeente De Fryske Marren beschikt voorts over circa 275 horecagelegenheden. Deze horecagelegenheden kunnen worden onderverdeeld in (para-)commerciële horeca-inrichtingen en slijterijen. Daarnaast vinden in gemeente De Fryske Marren jaarlijks circa 140 vergunningplichtige evenementen plaats, beschikt de gemeente over meerdere jeugdsozen, staan er in de gemeente in ieder geval 11 jeugdketen en maakt de jeugd gebruik van meerdere hangplekken.

2.2 Doelstelling

Het onderhavige P&H-plan is er op gericht om het alcoholgebruik door jongeren tot en met 17 jaar tegen te gaan en het stimuleren van een verantwoord alcoholgebruik door jongeren in de leeftijd van 18 tot en met 23 jaar. Om deze doelstelling te halen, wordt zowel ingezet op preventie (voorkomen) als op toezicht en handhaving (tegengaan).

2.2.1 Preventie

(Volks)gezondheid is één van de speerpunten binnen gemeente De Fryske Marren. Een belangrijk onderdeel hiervan is de aanpak van alcoholmatiging. Het uitgangspunt hierbij is preventie. De primaire doelgroep van het onderhavige P&H-plan zijn jongeren en jongvolwassenen onder de leeftijd van 24 jaar. De gezondheidsschade door alcoholgebruik is het grootst bij jongeren. Jongeren onder de 24 jaar zijn fysiek nog niet geheel volgroeid, waarbij tevens de hersenen nog volop in ontwikkeling zijn. Hierdoor kunnen deze jongeren niet goed voorzien welke negatieve gevolgen het (overmatig) gebruik van alcohol heeft.

2.2.2 Toezicht en Handhaving

Naast preventieve maatregelen wordt ook gebruik gemaakt van toezicht en handhaving om ervoor te zorgen dat het alcoholgebruik onder jongeren tot en met 17 jaar wordt tegengegaan en onder jongeren vanaf 18 jaar tot 24 jaar afneemt. In het Handhavinguitvoeringsprogramma (HUP) is aangegeven op welke wijze toezicht en handhaving wordt ingezet op alcohol gerelateerde onderwerpen. Hierbij wordt ernaar gestreefd om:

- het aankopen en nuttigen van alcoholhoudende drank onder jongeren tot 18 jaar terug te dringen;
- de jongeren, (horeca-)ondernemers en besturen van (para-)commerciële horeca-inrichtingen meer bewust te maken van de Drank- en Horecawet;
- het naleefgedrag van de Drank- en Horecawet te verhogen, en;
- het verminderen van alcohol gerelateerde verstoring van de openbare orde en veiligheid.

3 Probleemanalyse

3.1 Onderzoeken, controles en gegevensverzameling

Het vaststellen van het probleem en de omvang ervan is het uitgangs- en startpunt voor het inzetten van de instrumenten om de doelstelling zoals omschreven in paragraaf 2.2 te verwezenlijken. Hierbij is gebruik gemaakt van:

- het Jong Proef onderzoek dat het Bureau Horeca Bijzondere Wetten (BHBW) in de periode juni tot en met september 2012 in opdracht van de voormalige gemeenten Gaasterlân-Sleat, Lemsterland en Skarsterlân heeft uitgevoerd;
- de Gezondheidsmonitor 2012 van de GGD Fryslân (leeftijd van volwassenen vanaf 19 tot 34 jaar);
- de peiling 'Koop- en drinkgedrag van Friese 16- en 17-jarigen na invoering van de nieuwe Drank- en Horecawet', die in opdracht van Platform Nuchtere Fries in 2014 is uitgevoerd;
- de resultaten van de kennismakingscontroles / inventarisatie (reguliere controles) bij de (para-) commerciële horeca-inrichtingen, supermarkten en slijterijen;
- de resultaten van de uitgevoerde leeftijdscontroles in 2013 en 2014;
- het nalevingsonderzoek Fryslân 2015 (Alcoholverstrekking aan jongeren onder de 18 jaar) door het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP, en;
- de gegevens c.q. mutaties van de politie wat betreft (alcohol gerelateerde) verstoring van de openbare orde en veiligheid.

Jong Proef onderzoek BHBW en Peiling 16- en 17 jarigen Platform Nuchtere Fries

Inrichting	Nalevings-%
Commerciële horeca-inrichtingen	16,7
Cafetaria's	0,0
Para-commerciële horeca-inrichtingen	0,0
Slijterijen	50,0
Supermarkten	6,2
Evenementen	16,7
Totaal gemiddelde	13,5

Aankopen en nuttigen alcohol 16- en 17 jarigen	2013 (%)	2014 (%)
Aankopen alcohol 16-jarigen	74,0	33,8
Aankopen alcohol 17-jarigen	82,9	43,0
Nuttigen alcohol 16-jarigen	84,5	76,6
Nuttigen alcohol 17-jarigen	90,0	74,9

Uit het bovengenoemde Jong Proef onderzoek blijkt dat in 2012 het naleefgedrag binnen de toenmalige fusiegemeenten, wat betreft het verstrekken van alcoholhoudende drank aan jongeren onder de 16 jaar over het algemeen zeer te wensen overlaat. Het resultaat is in de tabel weergegeven. Naar aanleiding van de wijziging van de nieuwe Drank- en Horecawet op 1 januari 2014, waarbij de leeftijd voor het mogen aankopen en nuttigen van alcoholhoudende drank is verhoogd van 16 naar 18 jaar, heeft Platform De Nuchtere Fries een peiling onder jongeren van 16 en 17 jaar uitgevoerd, waarbij is nagegaan wat het aankoop- en drinkgedrag is in 2014 ten opzichte van 2013. Uit deze peiling blijkt dat het aankooppercentage enorm is gedaald. Daarentegen is het percentage van het drinken van alcoholhoudende drank onder deze jongeren veel minder sterk afgenomen. Uit de peiling blijkt tevens dat de locaties waar de jongeren alcoholhoudende drank kopen en nuttigen is veranderd. Ten opzichte van 2013 wordt in 2014 meer gekocht en gedronken in jeugdketen/ -caravans, bij vrienden en thuis. Minder wordt gekocht en gedronken bij de reguliere horeca en bij supermarkten.

De G ezondheidsmonitor 2012 van de GGD Fryslân (leeftijd van volwassenen van af 19 tot en met 34 jaar)

De Gezondheidsmonitor 2012 laat zien dat binnen de provincie Fryslân onder de volwassenen vanaf 19 tot en met 34 jaar 16% een zware drinker is en 10% een overmatige drinker is. Bij mannen is sprake van een zware dan wel overmatige drinker, wanneer 1 keer per week meer dan 6 glazen alcoholhoudende drank per dag respectievelijk 21 glazen met alcoholhoudende drank per week wordt gedronken. Bij vrouwen het dan om 1 keer per week meer dan 4 glazen op een dag respectievelijk meer dan 14 glazen per week. Voorts blijkt uit de monitor dat volwassenen die een middelbaar onderwijs hebben gevolgd relatief vaker een zware drinker zijn dan volwassenen die hoger onderwijs hebben genoten. Er wordt vanuit gegaan dat de cijfers van de Gezondheidsmonitor 2012 een representatieve weergave is van de jongvolwassenen in gemeente De Fryske Marren.

Kennismakingscontroles / inventarisatie bij de (para-) commerciële horeca-inrichtingen, supermarkten en slijterijen

Soort strijdigheid met de DHW	Aantal strijdigheden

Geen recente drank- en horecavergunning aanwezig.	9
Nieuwe leidinggevenden niet doorgegeven.	7
Geen drank- en horeca-vergunning aanwezig.	1
Verkoop van alcoholhoudende dranken vanuit een kiosk.	1
Horecalokaliteit heeft wel een drank- horecavergunning, maar voldoet niet aan de inrichtings-eisen.	1
Totaal	19

Naar aanleiding van het inwerking treden van de gewijzigde Drank- en Horecawet op 1 januari 2013, waarbij de toezicht- en handhavingstaken van de nVWA zijn overgeheveld naar de gemeente (burgemeester), zijn in 2013 en 2014 door de toezichthouders Apv & BW van de afdeling VVH kennismakingscontroles uitgevoerd bij de 275 (para-) commerciële horeca-inrichtingen en slijterijen. Tijdens deze controles is onder andere uitgelegd wat de wetwijziging DHW voor zowel de (para-) commerciële horeca als de gemeente tot gevolg heeft. Daarnaast heeft tijdens de controles een inventarisatie plaatsgevonden, waarbij is nagegaan of de (para-)commerciële horeca-inrichting en de uitbater voldoen aan de eisen. Wanneer dit niet het geval is, is in kaart gebracht aan welke eisen (nog) niet wordt voldaan. Begin 2015 is deze inventarisatie afgerond en blijkt dat in 19 gevallen (circa 7%) niet wordt voldaan aan de eisen van de Drank- en Horecawet.

Leeftijdscontroles 2013 en 2014

In het kader van toezicht en handhaving op de leeftijdscontroles (in 2013 onder de 16 jaar en in 2014 onder de 18 jaar) hebben de toezichthouders Apv & BW in 2013 en 2014 meerdere leeftijdscontroles bij (para-)commerciële horeca-inrichtingen, supermarkten en slijterijen uitgevoerd. In totaal zijn er op verschillende dagen en tijdstippen 29 controles bij 143 (para-)commerciële horeca-inrichtingen, supermarkten en slijterijen uitgevoerd. Hierbij wordt opgemerkt dat de controles een momentopname zijn, waarbij al snel door de aanwezigen wordt opgemerkt dat er een controle wordt uitgevoerd en dus hiermee rekening wordt gehouden. In twee commerciële horeca-inrichtingen heerste tijdens de controles het sterke vermoeden dat 18-minners alcoholhoudende drank nuttigen. Daarnaast wordt ook zeker niet uitgesloten dat 18-minners tijdens evenementen alcoholhoudende drank nuttigen.

Soort horeca-inrichting	Aantal controles in 2013	Aantal gecontroleerde horeca inrichtingen in 2013	Aantal controles in 2014	Aantal gecontroleerde horeca inrichtingen in 2014	Aantal geconstateerde overtredingen
Commerciële horeca-inrichting	3	17	6	42	2
Sportkantines	0	0	4	29	0
Supermarkten en slijterijen	3	18	6	28	0
Evenementen	2	3	5	6	Meerdere
Totaal	8	38	21	105	2

Nalevingsonderzoek Fryslân 2015 (Alcoholverstrekking aan jongeren onder de 18 jaar) door Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP

Om de verkrijgbaarheid van alcoholhoudende drank door jongeren tot 18 jaar in de provincie Fryslân in kaart te brengen, hebben de Friese gemeenten vanuit het Platform De Nuchtere Fries in 2015 het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP opdracht gegeven om hiernaar onderzoek te doen. Tijdens dit onderzoek is de naleving van de wettelijke leeftijdsgrens van 18 jaar voor de verkoop van alcoholhoudende drank onderzocht met behulp van 17 jarige mystery-shoppers. Tijdens dit onderzoek hebben 982 aankooppogingen plaatsgevonden bij 587 verkooppunten. Bij 365 van de 982 aankooppogingen konden de mystery-shoppers geen alcoholhoudende drank kopen. Dit betekent dat het gemiddelde nalevingspercentage voor de provincie Fryslân 37 is. Dit kan vervolgens weer worden onderverdeeld in een nalevingspercentage van 33 voor de horeca, 30 voor sportkantines, 23 voor cafetaria's, 46 voor slijterijen, 59 voor supermarkten, 37 voor jongerencentra en 14 voor evenementen.

Type verkooppunt	Naleving	Geen naleving	Nalevings-%
Cafetaria's	1	8	11,1
Horeca's	2	27	6,9
Jongerencentra	1	2	33,3
Slijterijen	4	6	40,0
Sportkantines	3	4	42,9
Supermarkten	15	5	75,0
Totaal	26	52	33,3

Uit het nalevingsonderzoek blijkt dat gemeente De Fryske Marren onder het Fries gemiddelde zit. Van de 78 aankooppogingen die in gemeente De Fryske Marren hebben plaats-gevonden, zijn 26 niet geslaagd. Dit komt neer op een naleefpercentage van 33. Echter wanneer dit naleef-percentage wordt vergeleken met het naleefpercentage van 2012, namelijk 13,5, dan zit hier een stijgende lijn in. Het feit blijft dat uit het onderzoek blijkt dat in 2 van de 3 gevallen het aankopen van alcoholhoudende dank door een 17 jarige jongere in gemeente De Fryske Marren slaagt.

Gegevens c.q. mutaties van de politie inzake (alcohol gerelateerde) verstoring openbare orde en veiligheid
In januari 2015 heeft de politie Basisteam Sneek e.o. met de Basis Voorziening Handhaving (BVH) het aantal incidenten bekend gemaakt dat in 2014 in gemeente De Friese Meren heeft plaatsgevonden. In dit overzicht zijn de cijfers over 2012 en 2013 ook opgenomen, zodat hiermee een vergelijk kan worden gemaakt. Uit het overzicht blijkt dat in 2014 16 incidenten zijn gemeld over overlast in de horeca. Daarnaast zijn 26 incidenten geregistreerd met betrekking tot overlast tijdens evenementen. Tot slot hebben in ieder geval 362 incidenten plaatsgevonden waarbij sprake was van overlast, vandalisme en/of baldadigheid door jeugdigen. Naast de cijfers van 2014 zijn inmiddels de cijfers over de eerste 4 maanden van 2015 met betrekking tot vandalisme en overlastgevende jeugd ook bekend. Uit deze cijfers blijkt dat er 14 meldingen van vandalisme en 66 meldingen van overlastgevende jeugd zijn gedaan.

Politiecijfers (incidenten) in DFM	2012	2013	2014
Overlast in de horeca	10	13	16
Overlast tijdens evenementen	23	30	26
Overlastgevende jeugd	327	318	362
Totaal	360	361	404

3.2 Probleemstelling

Op basis van de bovenstaande onderzoeken, controles en informatieverzameling en de hieruit gegenereerde gegevens kan de volgende meervoudige probleemstelling worden gefilterd:

- Het naleefgedrag onder de (para-)commerciële horeca-inrichtingen, cafetaria's, supermarkten en evenementen in 2012, wat betreft het verstrekken van alcoholhoudende drank aan jongeren onder de wettelijke leeftijdsgrens, laat te wensen over en was in 2012 13,5% (jongeren onder de 16 jaar) en is in 2015 33% (jongeren onder de 18 jaar);
- Een derde tot de helft van de jongeren in de leeftijd van 16 en 17 jaar kocht in 2014 alcoholhoudende drank;
- Driekwart van de jongeren in de leeftijd van 16 en 17 jaar nuttigde in 2014 alcoholhoudende drank;
- Het aankopen en nuttigen van alcoholhoudende drank onder de jongeren in de leeftijd van 16 en 17 jaar in 2014 verschuift van de reguliere horeca en supermarkten naar de jeugdhonken en –caravans en bij vrienden thuis;
- Eén op de zes dan wel één op de tien jong volwassenen is een zware respectievelijk overmatige drinker van alcoholhoudende drank;
- Het totaal aantal overlastincidenten in gemeente De Friese Meren is in 2014 fors toegenomen (stijging van 12% t.o.v. 2012 en 2013);
- Wanneer een wijziging binnen een horeca-inrichting wordt doorgevoerd (verbouwing, uitbreiding, wijziging in de leidinggevenden, etc.), wordt deze wijziging (administratief) niet doorgegeven aan de gemeente.

4 Acties

4.1 Inleiding

Om ervoor te zorgen dat het beleid en de acties op het gebied van alcoholmatiging zo efficiënt mogelijk worden uitgevoerd, is een integrale aanpak vereist. Hierbij zijn drie pijlers van belang, namelijk:

- Educatie (grenzen overdragen);
- Regelgeving (grenzen stellen);
- Handhaving (grenzen bewaken).

Het al dan niet nemen van alcoholhoudende drank en de mate ervan wordt bepaald door meerdere verschillende factoren uit de (directe) omgeving. Hierbij kan worden gedacht aan de normen en waarden in de sociale omgeving (gezin, familie, vriendenkring), de mate van het aanbod, het gemak van het verkrijgen en de prijs van alcoholhoudende drank. Om ervoor te zorgen dat het gebruik van alcoholhoudende drank wordt voorkomen, gestopt dan wel in ieder geval wordt teruggedrongen, moet primair worden ingezet op de omgeving van de potentiële alcoholgebruiker.

In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke acties op de gebieden preventie, toezicht en handhaving worden genomen om ervoor te zorgen dat de omschreven doelstelling wordt gehaald. Omdat de probleemstellingen 1 tot en met 4 overlap en raakvlakken met elkaar hebben, worden deze samengevoegd en wordt hierbij aangegeven welke acties worden voorgesteld. Wat betreft het toezicht en de handhaving is in bijlage 1 de sanctiestrategie weergegeven, die wordt gehanteerd bij het constateren van overtredingen met de Drank- en Horecawet. In deze strategie wordt per soort overtreding aangegeven welke handhavingsactie worden ondernomen en welke sanctie van toepassing is.

4.2 Het naleefgedrag onder de (para-)commerciële horeca-inrichtingen, aankopen en nuttigen alcoholhoudende drank onder jongeren en gewijzigde samenkomstlocaties

4.2.1 Preventieve acties

De preventieve acties vloeien voort uit het Fries Programma Jeugd, Alcohol en Drugs 2014 – 2017 en worden gezamenlijk met het platform 'De nuchtere Fries' uitgevoerd. In dit programma zijn de volgende vier pijlers opgenomen:

- *Jongeren* : Uitgangspunt is het betrekken van jongeren zelf en waar mogelijk in samenwerking met de scholen. Denk bijvoorbeeld aan spreekbeurten, het organiseren van debatten, interactieve theaterworkshops of peer-voorlichting (jongeren informeren jongeren). Tevens worden alcoholvrije (school)feesten en evenementen georganiseerd. Ook social media en websites als: www.watdrinkjij.nl en www.minderdrinken.nl worden ingezet.
- *Bewustwording* : Ouders spelen een cruciale rol bij het alcoholgebruik van hun kinderen. Ouders weten niet altijd hoe ze het gesprek moeten aangaan met hun kinderen over regels. Door middel van diverse activiteiten zoals ouderavonden worden ouders en opvoeders bewust gemaakt van de gevaren van alcoholgebruik voor hun opgroeiende kinderen. Het doel hierbij is om ouders te wijzen op hun invloed en rol als het gaat om de preventie van alcoholgebruik. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van tips en trucs die staan aangegeven op de internetsite www.hoepakikdataan.nl.
- *Alcoholverstrekkers* : Het platform De Nuchtere Fries adviseert onder andere organisatoren van evenementen (ook dorps- en tentfeesten) en stimuleert om actief beleid op gebied van genotmiddelen te voeren middels bijvoorbeeld blaastesten en polsbandjes.
- *Handhaving* : Er wordt ingezet op handhavingscommunicatie. Dit houdt in het aankondigen van acties, de boodschap op het moment van toezicht en/of het publiceren van de resultaten. Dit zorgt ervoor dat niet alleen bij de gecontroleerde alcoholverkooppunten bekend is dat er actief wordt gehandhaafd, maar dat ook de verstrekkers van de niet-gecontroleerde locaties op de hoogte zijn. Op deze manier wordt het effect van toezicht en handhaving vergroot. Daarnaast wordt geïnvesteerd op de verbinding tussen preventie en handhaving.

4.2.2 Toezicht- en Handhavingsacties

Het toezicht wordt ingezet om na te gaan of de jongeren, uitbaters van (para-)commerciële horeca-inrichtingen en organisatoren van evenementen zich wel aan de afspraken en regels houden. Wanneer blijkt dat dit niet het geval is, worden zij hierop aangesproken met als doel dat degene zich wel weer gedraagt binnen de bandbreedte van de afgesproken regels. Het toezicht wordt uitgevoerd door drie toezichthouders Apv & BW, waarvan twee toezichthouders ook zijn beëdigd als Boa (Buitengewoon opsporingsambtenaar - domein 1), op basis van leeftijdscontroles. In het kader van integraal toezicht kunnen deze controles worden gekoppeld aan evenementencontroles. Steekproefsgewijs worden de leeftijdscontroles uitgevoerd, waarbij onder andere rekening wordt gehouden met eventuele politiemutaties, klachten en het Nalevingsonderzoek Fryslân 2015 door Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP. Tevens kan, indien wenselijk dan wel noodzakelijk, gebruik worden gemaakt van collega's van buurgemeenten voor het uitvoeren van leeftijdscontroles om op deze wijze de problematiek van de herkenbaarheid van de eigen toezichthouders te ondervangen.

Voor wat betreft de tendens dat de samenkomstlocaties onder jongeren wijzigt van de reguliere horeca naar jeugdketen en –caravans en bij vrienden thuis wordt toezicht en handhaving ingezet, dit afhankelijk van het jeugdketen en –caravan beleid. Naar verwachting wordt dit beleid in de 1ste helft van 2016 vastgesteld.

Wanneer uit het toezicht blijkt dat (bij herhaling) de wet- en regelgeving niet in acht wordt genomen, wordt overgegaan tot handhaving. De inzet van handhaving vindt plaatst op basis van de sanctiestrategie, zoals weergegeven in bijlage 1.

4.3 Zware en overmatige drinkers onder jong volwassenen

4.3.1 Preventieve acties

De preventieve acties die bij dit onderwerp worden ingezet zijn opgenomen in het Fries Programma Jeugd, Alcohol en Drugs 2014 – 2017, zoals weergegeven in de bovenstaande paragraaf 4.2.1. Kortheidshalve wordt naar deze paragraaf verwezen. Met name worden de acties toegepast zoals weergegeven in pijler 'Jongeren'.

Daarnaast geldt dat de gemeente steeds meer vraag-gestuurd gaat werken. Daar waar een probleem onder jongeren wordt geconstateerd op het gebied van overmatig drinken, wordt het probleem geanalyseerd en gekeken naar oorzaken. Met het omliggende netwerk bestaande uit onder andere de jongere zelf, ouders, scholen, jongerenwerk en hulpverleners wordt gewerkt naar een op maat gesneden oplossing.

4.3.2 Toezicht- en handhavingsacties

'*Voorkomen* is beter dan genezen'. Dit geldt ook voor zware en overmatige drinkers onder jong volwassenen. Primair wordt dan ook ingezet op preventie om ervoor te zorgen dat jong volwassen zwaar dan overmatig alcoholhoudende drank gaan nuttigen.

Toezicht en handhaving tegen het zwaar en overmatig nuttigen van alcohol houdende drank door jong volwassen is lastig. Op grond van de Drank- en Horecawet mogen jong volwassenen (18 jaar) namelijk alcoholhoudende drank drinken. Wanneer sprake is van het verstoren van de openbare orde en veiligheid in combinatie met het nuttigen van alcoholhoudende drank zijn er wel mogelijkheden om handhavend op te treden. In eerste instantie is het aan de politie om (naar aanleiding van meldingen of klachten of op basis van eigen waarneming) ervoor te zorgen dat de openbare orde en veiligheid wordt gewaarborgd. Wanneer een horecalokaliteit bij een incident is betrokken, wat betreft het overmatig verstrekken van alcoholhoudende drank (aan de raddraaiers), gaan medewerkers van de gemeente (naar aanleiding dan wel op basis van de politiemutatie) met de uitbater van de horecalokaliteit en de betreffende jongeren in gesprek. In dit gesprek worden vervolgens afspraken gemaakt om herhaling in de toekomst te voorkomen. Wanneer toch sprake is van recidieven, wordt handhaving opgestart overeenkomstig het Sanctiebeleid (Bijlage 1).

4.4 Hangplekken van jongeren in combinatie met het nuttigen van alcoholhoudende drank

4.4.1 Preventieve acties

De preventieve acties die bij dit onderwerp worden ingezet zijn opgenomen in het Fries Programma Jeugd, Alcohol en Drugs 2014 – 2017, zoals weergegeven in de bovenstaande paragraaf 4.2.1. Kortheidshalve wordt naar deze paragraaf verwezen. Met name worden de acties toegepast zoals weergegeven in pijlers '*Jongeren*' en '*Bewustwording*'.

4.4.2 Toezicht- en handhavingsacties

Jongeren en jong volwassen zoeken elkaar op om te socializen en te chillen en hebben hierbij behoefte aan een eigen plek, de zogenaamde hangplekken. In principe is hier niets op tegen en is het goed en gezellig dat jongeren en jong volwassen elkaar opzoeken. Echter wanneer deze groepsvorming gepaard gaat met het verstoren van de openbare orde en veiligheid en verrommeling van de directe omgeving, wordt dit niet getolereerd en hier direct tegen opgetreden.

Binnen gemeente De Fryske Marren zullen alle hangplekken van jongeren en jong volwassenen in kaart worden gebracht, waarbij tevens de dagen en tijdstippen van de aanwezigheid zal worden vastgelegd. Gezamenlijk zal vervolgens het toezicht door de politie en de toezichthouders van de gemeente worden uitgevoerd. Wanneer tijdens dit toezicht overtredingen worden geconstateerd, zal overeenkomstig het Sanctiebeleid (Bijlage 1) handhavingsacties worden uitgevoerd.

4.5 DHW-vergunningen van horeca-inrichtingen op orde

4.5.1 Preventieve acties

De preventieve acties die bij dit onderwerp worden ingezet zijn opgenomen in het Fries Programma Jeugd, Alcohol en Drugs 2014 – 2017, zoals weergegeven in de bovenstaande paragraaf 4.2.1. Kortheidshalve wordt naar deze paragraaf verwezen. Met name worden de acties toegepast zoals weergegeven in pijlers '*Handhaving*' en '*Alcoholverstrekkers*'.

In navolging op de resultaten van het Nalevingsonderzoek Fryslân 2015 (Alcoholverstrekking aan jongeren onder de 18 jaar) door Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP binnen gemeente De Fryske Marren krijgen de ondernemers die zijn bezocht een brief van de burgemeester. De ondernemers, waarbij tijdens het nalevingsonderzoek geen overtredingen zijn geconstateerd, krijgen met de brief een compliment. In de brief aan de ondernemers, waarbij wel overtredingen zijn geconstateerd, worden deze ondernemers uitgenodigd voor een gesprek. In dit gesprek zal vervolgens gezamenlijk worden gekeken naar acties en mogelijkheden om de overtredingen in de toekomst te voorkomen. Tevens zal tijdens de vooroverleggen met de organisatoren van evenementen, waarbij tijdens het nalevings-onderzoek overtredingen zijn vastgesteld, worden ingezet op maatregelen om te voorkomen dat de overtredingen weer plaatsvinden.

4.5.2 Toezicht- en handhavingsacties

Gemeente De Fryske Marren beschikt over circa 275 (para-)commerciële horeca inrichtingen, supermarkten en slijterijen, die naar aanleiding van de gewijzigde Drank- en Horecawet in 2013 en 2014 door de toezichthouders Apv & BW zijn bezocht. Om ervoor te zorgen dat het gedrag binnen de maatschappelijk geaccepteerde kaders blijft en er dus geen overtredingen plaatsvinden, vindt het toezicht op de volgende manieren plaats:

- Periodiek worden de (para-)commerciële horeca inrichtingen, supermarkten en slijterijen gecontroleerd, waarbij wordt nagegaan of nog steeds wordt voldaan aan de voorschriften van de Drank- en Horecawet en/of de DHW-vergunning. Zo mogelijk vindt integrale controles plaats, waarbij tevens de taakvelden Milieu en Brandveiligheid bij het toezicht worden betrokken;
- Wanneer een wijziging van een (para-)commerciële horeca inrichting of slijterij plaatsvindt en/of er wordt een gewijzigde DHW-vergunning aangevraagd, wordt na de verandering een (integrale) opleveringscontrole uitgevoerd;
- Naar aanleiding van klachten, meldingen, handhavingsverzoeken en/of politiemutaties worden controles uitgevoerd.

Wanneer tijdens het toezicht overtredingen worden geconstateerd, wordt overeenkomstig het Sanctiebeleid (Bijlage 1) een handhavingsprocedure opgestart.

5 Resultaten

5.1 Inleiding

Wanneer actief wordt ingezet op preventie, toezicht en handhaving om het nuttigen van alcoholhoudende drank onder jongeren onder de 18 jaar tegen te gaan en het nuttigen van alcoholhoudende drank onder de jong volwassenen te ontmoedigen, is het natuurlijk interessant en van belang om te kunnen nagaan of de genomen acties in de periode 2016 tot 2018 hierop een positieve uitwerking hebben gehad. Dit is meteen ook de lastigheid dan wel de uitdaging om het causale verband tussen de genomen acties en de behaalde resultaten aan te tonen. Echter niets doen is zowel maatschappelijk als wettelijk gezien geen optie. Er wordt dan ook vanuit gegaan dat de acties daadwerkelijk en weldegelijk een positieve uitwerking hebben op de jongeren en jong volwassen wat betreft het tegengaan dan wel het verminderen van het nuttigen van alcoholhoudende drank.

Om een goed beeld te krijgen van de cijfers en daarmee de behaalde resultaten in de periode 2016 tot 2018 wordt gebruik gemaakt van de volgende onderzoeken en cijfers:

- De Gezondheidsmonitor van de GGD Fryslân;
- Periodieke peilingen / onderzoeken door platform De Nuchtere Fries onder jongeren;
- Resultaten van de periodieke reguliere controles door gemeente De Fryske Marren bij (para-) commerciële horeca-inrichtingen, supermarkten en slijterijen;
- Resultaten van de leeftijdscontroles door gemeente De Fryske Marren bij evenementen, (para-) commerciële horeca-inrichtingen, supermarkten en slijterijen;
- Aantal politiemutaties in relatie tot hangplekken van jongeren en jong volwassenen en alcohol gerelateerde verstoring openbare orde en veiligheid.

5.2 Resultaten

Hieronder wordt per sub-probleemstelling aangegeven welke resultaten worden nagestreefd. Zoals al is aangegeven, wordt het gedrag van jongeren en jong volwassenen wat betreft het nuttigen van alcoholhoudende drank beïnvloed door meerdere verschillende factoren. Algemene (nationale) aandacht in de media, regionale dan wel lokale initiatieven, gebeurtenissen in de omgeving of vriendenkring kunnen van invloed zijn op veranderingen in de consumptie van alcoholhoudende drank. Om deze reden worden de eindresultaten niet in termen van percentages benoemd maar in termen van substantiële veranderingen ten opzichte van resultaten uit 2012, 2013 en 2014.

- Het naleefgedrag onder de (para-)commerciële horeca-inrichtingen, cafetaria's, supermarkten, slijterijen en evenementen, wat betreft het verstrekken van alcoholhoudende drank aan jongeren onder de wettelijke leeftijdsgrens, is fors toegenomen. (In 2015 was het naleefpercentage 33);
- Het aantal jongeren in de leeftijd van 16 en 17 jaar dat alcoholhoudende drank koopt, is fors afgenomen. (In 2014 kocht nog 33% tot 50% van de jongeren in de leeftijd van 16 en 17 jaar alcoholhoudende drank);
- Het aantal jongeren in de leeftijd van 16 en 17 jaar dat alcoholhoudende drank nuttigt, is fors afgenomen. (In 2014 nuttigde nog 75% van de jongeren in de leeftijd van 16 en 17 jaar alcoholhoudende drank);
- Het aantal zware en overmatige drinkers onder de jong volwassenen is afgenomen. (In 2012 was 16% c.q. 10% van de jong volwassenen een zware respectievelijk overmatige drinker van alcoholhoudende drank);
- Het aantal politiemutaties, meldingen en klachten over hangplekken van jongeren en jong volwassenen in relatie tot het nuttigen van alcoholhoudende drank en het verstoren van de openbare orde en veiligheid is verder afgenomen. (In 2014 was dit aantal 404);
- Tijdens de reguliere periodieke controles bij (para-)commerciële horeca-inrichtingen en slijterijen worden minder overtredingen geconstateerd.

Bijlage 1 Sanctiestrategie

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Het in werking treden van de gewijzigde Drank- en Horecawet heeft ertoe geleid dat vanaf 1 januari 2013 het toezicht op en de handhaving van de Drank- en Horecawet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en dan specifiek de burgemeester valt. In de wijziging van de Drank- en horecawet op 1 januari 2014 is vervolgens de verplichting opgenomen dat de gemeente beschikt over een vastgesteld Preventie- en Handhavingsplan. Dit plan geeft het beleid weer op welke wijze de gemeente de alcoholpreventie en de handhaving op het alcoholgebruik onder de jongeren heeft vormgegeven. Deze onderhavige sanctiestrategie vormt een onderdeel van het Preventie- en Handhavingsplan. In de strategie wordt de aanpak beschreven tegen overtredingen van de geldende Drank- en Horecawet en is van toepassing op alle verstrekpunten van alcoholhoudende drank binnen de gemeente. Onder deze verstrekpunten worden in ieder geval verstaan:

- Nachthoreca;
- Ontnuchteringszaken;
- Daghoreca;
- Cafetaria;
- Para-commerciële horeca-inrichtingen (dorpshuizen, sportkantines e.d.);
- Supermarkten;
- Slijterijen;
- Evenementen;
- Locaties alcoholverbod;
- Illegale horecagelegenheden.

1.2 Wettelijk kader

De wettelijke bevoegdheid tot het doen naleven van de wet- en regelgeving vloeit voort uit artikel 125 Gemeentewet in combinatie met hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). In enkele bijzondere gevallen is de handhavingsbevoegdheid geregeld in specifieke wetgeving. Zo wijst de burgemeester op grond van artikel 41 van de Drank- en Horecawet ambtenaren aan voor het houden van toezicht op de bepalingen van de Drank- en Horecawet. In het kader van het waarborgen van de openbare orde, het toezicht op openbare gelegenheden, ordeverstoring en ongeregeldheden worden op basis van de artikelen 172 tot en met 178 Gemeentewet bepaalde bevoegdheden toegekend aan de burgemeester.

1.3 Beginselplicht tot handhaven

Gelet op het algemeen belang dat is beoogd met de handhaving van de wet- en regelgeving is op grond van vaste jurisprudentie sprake van een beginselplicht tot handhavend optreden. Dit betekent dat in beginsel handhavend moet worden opgetreden wanneer sprake is van een overtreding van een wettelijk voorschrift. Alleen onder bijzondere omstandigheden mag worden afgezien van handhavend optreden. Hiervan is sprake wanneer concreet zicht op legalisatie is of wanneer handhavend optreden onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen.

1.4 Concreet zicht op legalisatie
Alvorens daadwerkelijk wordt overgegaan tot handhavend optreden, moet worden beoordeeld of (alsnog) legalisatie mogelijk is. Deze beoordeling kan worden gedaan door middel van het aanvragen van een vergunning door de overtreder en vervolgens de besluitvorming door de burgemeester. Gedurende de vergunningaanvraagprocedure mag de overtreding blijven voortduren onder voorwaarde dat:

- de vergunningaanvraag ontvankelijk is. Zover nog geen vergunningaanvraag is ingediend, deze aanvraag binnen 14 dagen na aanzegging wordt ingediend en ontvankelijk is;
- de te legaliseren activiteiten op grond van het geldende bestemmingsplan zijn toegestaan;
- er sprake is van een ongewijzigde voortzetting van de aard van de exploitatie;
- tijdens de openingstijden van de onderneming de leidinggevende, die in de aanvraag staat, aanwezig is;
- er geen (andere) wettelijke belemmeringen (antecedenten, sociale hygiëne e.d.) bestaan;
- er geen aanleiding is om aan te nemen dat sprake is van verstoring van de openbare orde en veiligheid, waardoor gevaarlijke situaties kunnen ontstaan als de exploitatie van het bedrijf doorgaat;
- er geen sprake is van een onderneming op een nieuwe locatie;
- de onderneming staat ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel;
- Voor de over te nemen onderneming is destijds een rechtsgeldige Drank- en Horecavergunning verleend;
- de ondernemer kan aantonen dat hij/zij juridisch en feitelijk over de onderneming kan beschikken;
- er geen BIBOB-tip van het Openbaar Ministerie is ontvangen;
- er naar oordeel van het bevoegd bestuursorgaan geen aanleiding is te veronderstellen dat niet handhavend optreden leidt tot een ongewenste precedentwerking of schadeclaims.

1.5 Toezicht en handhaving
Het houden van toezicht en het handhavend optreden zijn geen doelen op zich. Het zijn instrumenten om de naleving van de geldende wet- en regelgeving te bevorderen, overtredingen te beëindigen en leveren hierdoor een bijdrage aan het verwezenlijken van de gestelde doelen. Binnen gemeente De Fryske Marren zijn 3 toezichthouders werkzaam, die onder andere controles uitvoeren op de naleving van de Drank- en Horecawet. Van deze 3 toezichthouders zijn 2 beëdigd als Buitengewoon opsporingsambtenaar (Boa). Daarnaast houden 2 juridische medewerkers zich bezig met de handhaving van de Drank- en Horecawet.

Bij het houden van toezicht op de Drank- en Horecawet worden verschillende soorten controles gehanteerd, namelijk:

- Reguliere controles: het gaat hierbij om periodieke controles bij horeca-inrichtingen, waarbij wordt nagegaan of de regels van de Drank- en Horecawet worden nageleefd. Het gaat hierbij onder andere om de inrichtingseisen, de aanwezigheid en actualiteit van de drank- en horecavergunning, aanwezigheid van de leidinggevende e.d.;
- Specifieke controles: dit zijn o.a. leeftijdscontroles en controles bij evenementen en festiviteiten. Hierbij wordt toezicht gehouden op het naleven van de leeftijdsgrens, schenktijden, sluitingstijden e.d. Deze controles vinden voornamelijk in de weekenden en in de avond- en nachturen plaats.
- Controles naar aanleiding van meldingen: wanneer bij de gemeente meldingen, klachten en/of handhavingsverzoeken binnenkomen, wordt aan de hand hiervan controles uitgevoerd waarbij de situatie in kaart wordt gebracht en beoordeeld of er sprake is van een overtreding;
- Hercontroles: wanneer tijdens de bovengenoemde controles overtredingen worden geconstateerd, wordt vervolgens een termijn gesteld waarin de mogelijkheid wordt gegeven om de betreffende overtreding te beëindigen. Na het verstrijken van de termijn wordt een hercontrole uitgevoerd, waarbij wordt nagegaan of al dan niet nog sprake is van een overtreding.

1.6 Sanctiemiddelen
In de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Drank- en Horecawet staat aangegeven welke sanctiemiddelen het bevoegd bestuursorgaan kan toepassen om overtredingen te voorkomen dan wel om tegen overtredingen op te treden. Het opleggen van sancties is geen doel op zich. Sancties zijn in eerste instantie bedoeld als pressiemiddel om de overtreding ongedaan te maken. Van het toepassen van sancties gaat daarnaast ook een preventieve werking uit. De volgende sanctiemiddelen kunnen in ieder geval worden toegepast:

1. Opleggen van een last onder bestuursdwang (artikel 5:21 Awb);
2. Opleggen van een last onder dwangsom (artikel 5:32 Awb);
3. (Tijdelijke) sluiting van de inrichting op grond van de Algemene plaatselijke verordening (Apv), de Drank- en Horecawet en artikel 174 Gemeentewet;

4. In het kader van '*three strikes out*' tijdelijk stilleggen van de alcoholverkoop in de detailhandel (artikel 19a Dank- en Horecawet);
5. Intrekken van de drank- en horecavergunning (artikel 31 Drank- en Horecawet);
6. Schorsen van de drank- en horecavergunning (artikel 32 Drank- en Horecawet);
7. Ontzeggen van de toegang tot een ruimte wanneer in strijd met de Drank- en Horecawet alcoholhoudende drank wordt verstrekt (artikel 36 Drank- en Horecawet);
8. Opleggen van een bestuurlijke boete (artikel 44a Drank- en Horecawet);
9. Opleggen van een bestuurlijke strafbeschikking (artikel 45 Drank- en Horecawet).

1.6.1 Sanctiemiddel last onder dwangsom

De hoogtes van de opgelegde dwangsommen zijn weergegeven in de sanctietabel van deze bijlage. De hoogte van de bestuurlijke boetes is als uitgangspunt genomen bij het vaststellen van de dwangsombedragen, waarbij deze in redelijke verhouding staat tot de zwaarte van de overtreding. Daarnaast kan bij het bepalen van de hoogte van de dwangsom de kosten van het ongedaan maken van de overtreding als uitgangspunt worden genomen, met daar bovenop een verhoging om de beoogde werking van de dwangsomoplegging te garanderen. Het maximum van de totale dwangsommen is 3 keer de opgelegde dwangsom. Bij veel overtredingen is uitgegaan van een dwangsom per m2. Het aantal m2's wordt berekend aan de hand van de oppervlakte van de lokaliteit in de horeca-inrichting, slijterij dan wel de verkoopruimte van een andersoortig bedrijf (bijvoorbeeld een supermarkt). Hierbij maakt het terras onderdeel uit van de lokaliteit. Het uitgangspunt dat hierbij wordt gehanteerd is de vergunde situatie.

1.6.2 Sanctiemiddel last onder bestuursdwang

Net als bij het opleggen van een last onder dwangsom moet het toepassen van een last onder bestuursdwang in verhouding staan tot de omvang, urgentie en gevaarzetting van de overtreding. Wanneer het sanctiemiddel last onder bestuursdwang wordt toegepast, gaat het om het sluiten van de horeca-inrichting, waarbij de sluiting op zichzelf als de duur van de sluiting in verhouding moet staan met de overtreding. Bestuursdwang wordt bijvoorbeeld toegepast in die gevallen waarbij:

- geen concreet zicht is op legalisatie;
- door misdrijf verkregen voorwerpen zijn verworven en in de horeca-inrichting voorhanden zijn dan wel worden overgedragen, bewaard of verbogen;
- in de horeca-inrichting wordt gehandeld in strijd met de Opiumwet;
- door het uitbaten van de horeca-inrichting de openbare orde en veiligheid in de nabije omgeving ernstig wordt verstoord.

1.6.3 Sanctiemiddel bestuurlijke boete

Bij meerdere overtredingen van de Drank- en Horecawet kan de burgemeester op grond van artikel 44a Drank- en Horecawet gebruik maken van het sanctiemiddel bestuurlijke boete. De hoogte van de bestuurlijke boete is per overtreding vastgelegd en opgenomen in de bijlage behorende bij het Besluit bestuurlijke boete Drank- en Horecawet, waar bij een afzonderlijke overtreding de te betalen boete ten hoogste € 100.000,00 bedraagt. Wanneer de toezichthouder een overtreding van de Drank- en Horecawet constateert en hiertegen de bestuurlijke boete hanteert, wordt in eerste instantie een boeterapport opgemaakt. Vervolgens wordt het voornemen tot het opleggen van de bestuurlijke boete naar de overtreder gestuurd, waartegen hij/zij een zienswijze kan indienen. Daarna neemt de burgemeester het besluit of daadwerkelijk de bestuurlijke boete wordt opgelegd, waarbij de eventueel ingediende zienswijze wordt betrokken.

1.6.4 Sanctiemiddel bestuurlijke strafbeschikking

Bij één overtreding van de Drank- en Horecawet kan een toezichthouder gebruik maken van de bestuurlijke strafbeschikking. Hierbij moet de betreffende Boa wel beëdigd zijn als Buitengewoon opsporingsambtenaar (Boa). Het gaat hierbij om een overtreding van artikel 45 Drank- en Horecawet, waarbij het jongeren onder de 18 jaar verboden is op voor het publiek toegankelijke plaatsen alcoholhoudende drank aanwezig te hebben of voor consumptie gereed te hebben. Wanneer deze overtreding wordt geconstateerd, vindt strafrechtelijke handhaving plaats door middel van het opleggen van een proces-verbaal (bestuurlijke strafbeschikking).

1.7 Recidive

Wanneer iemand een overtreding begaat en hiervoor een sanctie krijgt opgelegd en vervolgens de betreffende persoon binnen een termijn van 2 jaren, na het opleggen van de 1e sanctie, voor dezelfde overtreding weer wordt gesanctioneerd, dan wordt deze persoon aangemerkt als recidive. Bij een recidive en meervoudige recidive wordt de hoogte van de opgelegde geldelijke sanctie verdubbeld. Voor

zover de genoemde periode van 2 jaren verstrijkt zonder dat de persoon dezelfde overtreding begaat, dan vervalt de gestelde termijn en wordt bij het constateren van een overtreding weer gestart met de 1e stap in de sanctiestrategie.

1.8 Uitvoeringsstrategie
Het uitgangspunt bij toezicht en handhaving is dat wanneer een handhavingstraject wordt opgestart, deze ook tot het eind wordt doorlopen. Immers op deze wijze is het optreden tegen overtredingen effectief, is sprake van rechtsgelijkheid, wordt de geloofwaardigheid van de gemeente gewaarborgd en heeft het een positieve uitwerking op het naleefgedrag. Tegen elke overtreding wordt in beginsel dan ook handhavend opgetreden.

Bij het uitvoeren van toezicht en handhaving worden de bestuurs- en strafrechtelijke sanctiemiddelen dan ook daadwerkelijk toegepast. Dit betekent dat bestuursdwang wordt geëffectueerd, verbeurde dwangsommen, opgelegde bestuurlijke boetes en uitgeschreven strafbeschikkingen weldegelijk worden ingevorderd. Indien bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld overmachts- en onvoorzienbare zaken) hiertoe aanleiding geven kan gemotiveerd worden afgeweken van het uitgangspunt om over te gaan tot handhavend optreden. Hierbij wordt onder andere verwezen naar artikel 4:84 Algemene wet bestuursrecht. In beginsel handelt het bestuursorgaan namelijk overeenkomstig het Preventie- en Handhavingsplan, tenzij dit voor één of meer belanghebbenden gevolgen hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met dit plan te dienen doelen. De onderbouwing om af te wijken wordt in het betreffende besluit aangegeven. Waar het gaat om strafrechtelijke handhaving zal het Openbaar Ministerie op basis van het opportuniteitsbeginsel vanuit haar wettelijke bevoegdheid beslissen over strafrechtelijke vervolging.

Bij gezamenlijke handhaving van de ketenpartners vindt (op verzoek) goede en volledige informatie-uitwisseling plaats tussen de betreffende partijen (gemeenten, politie e.d.), om ervoor te zorgen dat de adequate bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke procedure worden gewaarborgd. Voor persoonlijke en/of gevoelige informatie geldt een geheimhoudingsplicht, deze worden vertrouwelijk behandeld.

2 Sanctiestrategie

2.1 Soort overredingen en handhavingsacties

Er wordt onderscheid gemaakt in de soort overtredingen, waarbij onder andere rekening wordt gehouden met de spoedeisendheid, gevaarzetting, overlast en het negatieve effect van de overtreding. Op basis van de hiervoor genoemde factoren worden de overtredingen verdeeld in 3 categorieën, die elk een eigen aanpak heeft. Het gaat hierbij om de volgende categorieën:

- *Categorie 1* : Bij deze overtredingen gaat het om urgente, ernstige kwesties die direct moeten worden beëindigd. Adequaat en snel optreden tegen deze overtredingen is vereist;
- *Categorie 2* : Bij deze overtredingen gaat het om ernstige kwesties, waarbij niet direct sprake is van acute gevaarzetting;
- *Categorie 3* : Bij deze (overige) overtredingen gaat het niet direct om urgente en acuut gevaarlijke kwesties. Hierbij kan worden gedacht aan (administratieve) overtredingen en gedragingen in strijd met de Drank- en horecawet.

Categorieën overtredingen en acties

Soort overtreding	Acties
Categorie 1	Direct toepassen van last onder bestuursdwang, last onder dwangsom of bestuurlijke boeteGeen of zeer korte begunstigingstermijn;Afschrift van de beschikking aan de politie.
Categorie 2	Vooraankondiging tot handhaving:Voornemen tot het opleggen van een handhavingsbeschikking;Geven van een hersteltermijn;Zienswijze mogelijkheid;Afschrift van de vooraankondiging aan de politie.Geen tijdig herstel (binnen de termijn):Opleggen van een sanctiebeschikking (van last onder bestuursdwang, last onder dwangsom of bestuurlijke boete);Geven van een begunstigingstermijn;Afschrift van de beschikking aan de politie.Geen tijdig herstel (binnen de begunstigings-termijn):Toepassen bestuursdwang, verbeuren en innen dwangsommen of innen bestuurlijke boete.
Categorie 3	Constateringsbrief:Geven van een hersteltermijn.Vooraankondiging tot handhaving:Voornemen tot het opleggen van een handhavingsbeschikking;Geven van een hersteltermijn;Zienswijze mogelijkheid;Afschrift van de vooraankondiging aan de politie.Geen tijdig herstel (binnen de termijn):Opleggen van een sanctiebeschikking (van last onder bestuursdwang, last onder dwangsom of bestuurlijke boete);Geven van een begunstigingstermijn;Afschrift van de beschikking aan de politie.Geen tijdig herstel (binnen de begunsti-

gings-termijn):Toepassen bestuursdwang, verbeuren en innen dwangsommen of innen bestuurlijke boete.

3 Sanctietabel

3.1 Algemeen

Het handhavend optreden en daarbij het sanctioneren op basis van het Preventie- en Handhavingsplan vindt plaats aan de hand van de onderstaande tabel. De overtredingen en het sanctioneren hiertegen beperken zich tot horeca- en alcoholgerelateerde onderwerpen. Per overtreding wordt een sanctiemiddel voorgesteld. De horeca- en alcoholgerelateerde overtredingen zijn gekoppeld aan de volgende wet- en regelgeving:

- Gemeentewet (Gemw);
- Drank- en Horecawet (DHW);
- Algemene plaatselijke verordening (Apv);
- Wet op de kansspelen (Wok).

4.2 Sanctietabel

Regelgeving	**Artikel**	**Overtreding**	**Toelichting**	**Categorie overtreding**	**Sanctiemiddel (voorstel)**	**Bestuursdwang**	**Dwangsom in €'s Maximum 4x opleggen dwangsom; De m 2 betreffen de lokaliteiten van de horeca (zie DHW-vergunning), tenzij anders vermeld.**	**Sanctie per tijdseenheid**	**Begunstigingstermijn**	**Bestuurlijke boete in €'s (bij < 50 werknemers). De boete wordt verhoogd wanneer sprake is van een recidive.**	**Bestuurlijke boete in €'s (bij ≥ 50 werknemers). De boete wordt verhoogd wanneer sprake is van een recidive.**
Gemeentewet											
Gemw	172 en 173 t/m 176a	Gevaar voor openbare orde, veiligheid en/of zedelijkheid door voorgedane feiten.	- Bij zeer ernstige incidenten cate-gorie 1;- Bij andere gevallen van verstoring categorie 2.	1 2	- Bevel van burgemeester tot sluiting (categorie 1);- Last onder dwangsom (categorie 2);- Intrekking vergunningen (DHW of Apv) (categorie 1 of 2).	Sluiting inrichting minimaal 1 dag en maximaal 1 week. Bij voortduren overtreding, definitieve sluiting	2.500,00	Overtreding	Géén of zeer kort, afhankelijk van de ernst van de overtreding	N.v.t.	N.v.t.
Drank- en Horecawet											
DHW	3	Exploitatie zonder vergunning	Geen vergunning, zicht op legalisatie	2	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Week	2 weken	680,00 (vergunning nog niet verleend)	1.360,00 (vergunning nog niet verleend)
DHW	3	Exploitatie zonder vergunning	Geen vergunning, geen zicht	2	Last onder be-	Ja	N.v.t.	N.v.t.	1 week	1.360,00 (vergunning niet aange-	2.720,00 (vergunning niet aange-

			op legalisatie		stuursdwang					vraagd of geweigerd)	vraagd of geweigerd)
DHW	8	Leidinggevende voldoet niet aan één of meer gestelde vereisten	Artikel 31 verplicht tot intrekking vergunning	1	Intrekken vergunning	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	Niet mogelijk (zie artikel 44a DHW)	Niet mogelijk (zie artikel 44a DHW)
DHW	10	Inrichting voldoet niet aan één of meerdere inrichtingseisen	Artikel 31 verplicht tot intrekking vergunning	1	Intrekken vergunning	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	Niet mogelijk (zie artikel 44a DHW)	Niet mogelijk (zie artikel 44a DHW)
DHW	12 (lid 1 en 2)	Verstrekken van alcoholhoudende drank in een niet op de vergunning vermelde lokaliteit		3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	1 week	1.020,00	2.040,00
DHW	13(lid 1)	Verbod verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik elders dan ten plaatse		3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	1.360,00	2.720,00
DHW	13(lid 2)	Verbod verstrekken alcoholhoudende drank gebruik ter plaatse in een slijterij	Enkel toestaan wanneer een klant vraagt om de alcoholhoudende drank te proeven	3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	1.360,00	2.720,00
DHW	14(lid 1)	Verbod voor uitoefenen van andere bedrijfsactiviteiten in een slijterij	In het Besluit aanvulling omschrijving slijtersbedrijf staat welke activiteiten in de slijterij zijn toegestaan	3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	1.020,00	2.040,00
DHW	14(lid 2) en 15 (lid 1)	Verbod uitoefenen van kleinhandel in een horecalokaliteit of op het terras		3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	1.020,00	2.040,00
DHW	15(lid 2)	Verbod rechtstreekse verbinding tussen een slijterij en een nering ruimte voor kleinhandel		3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 weken	1.020,00	2.040,00
DHW	16	Verbod automaten-verkoop van alcohol-houdende drank	Uitzondering zijn hotelkamers	3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	1.020,00	2.040,00
DHW	17	Verbod voor het verstrekken van alcoholhoudende drank anders dan in gesloten verpakking	Dit geldt voor supermarkten en slijterijen en niet voor horeca-inrichtingen	3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	1.020,00	2.040,00

DHW	18 (lid 1 en 2)	Verkoopverbod van zwakalcoholhoudende drank anders dan in supermarkten en slijterijen voor gebruik elders dan ter plaatse	2	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	1.360,00	2.720,00
DHW	18(lid 3)	Onderscheid tussen zwakalcoholhoudende dranken en alcohol-vrije dranken in een supermarkt ontbreekt	3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	1.020,00	2.040,00
DHW	19(lid 1)	Verbod op bestel-service van sterke drank voor een ander bedrijf een slijterij en partijencatering	2	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	1.020,00	2.040,00
DHW	19(lid 2)	Verbod op bestel-service van zwak-alcoholhoudende drank, behalve vanuit de uitzonderingen zoals genoemd in artikel 19 lid 1 DHW)	2	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	1.020,00	2.040,00
DHW	20(lid 1)	Verkoop van alcohol-houdende drank aan jongeren < 18 jaar	1	- Last onder dwangsom;- Artikel 19a DHW (3 strikes oud) voor genoemde bedrijven, ontzegging van verkoop zwakalcoholhoudende drank.	Ontzegging; minimaal 1 week en maximaal 12 weken	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	1 uur	- 1.360,00;- geen bestuurlijke boete mogelijk bij toepassing van artikel 19a DHW (3 strikes out).	- 2.720,00;- geen bestuurlijke boete mogelijk bij toepassing van artikel 19a DHW (3 strikes out).
DHW	20(lid 2)	Jongere < 18 jaar zonder toezicht van een persoon van ≥ 21 jaar toelaten in een slijterij.	3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	1 uur	1.360,00	2.720,00
DHW	20 (lid 4)	Niet duidelijk aangeven van de leeftijdsgrenzen	3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Dag	2 dagen	680,00	1.360,00

DHW	20 (lid 5)	Dronken personen of onder invloed van drugs toelaten tot een horecabedrijf of slijterij (inclusief terras)	2	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	1 uur	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)
DHW	20 (lid 6)	Onder invloed (dronken of drugs) aan het werk zijn in een horecabedrijf of slijterij	1	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	1 uur	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)
DHW	21	Alcoholhoudende drank verstrekken met als verstoring openbare orde, veiligheid en/of zedelijkheid tot gevolg	1	Last onder bestuursdwang	Sluiting alcoholverkoop	N.v.t.	Overtreding	Onverwijld	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)
DHW	22 (lid 1 en 2)	Verbod alcohol-houdende drank te verstrekken in tankstations e.d.	2	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	1.360,00	2.720,00
DHW	24 (lid 1 en 2)	Geen leidinggevende of vereiste persoon in het horecabedrijf of slijterij aanwezig	2	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 uren	1.20,00	2.040,00
DHW	24 (lid 3)	Verkoop alcohol-houdende drank en/of draaien dienst door personen < 16 jaar	2	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 uren	1.020,00	2.040,00
DHW	25 (lid 1)	Verbod aanwezigheid alcoholhoudende drank behoudens uitzondering	3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	1.360,00	2.720,00
DHW	25(lid 2)	Verbod nuttigen alcoholhoudende drank ter plaatse in niet zijn de horeca-bedrijf, behoudens uitzondering	2	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	1.360,00	2.720,00
DHW	25(lid 3)	Verbod alcohol-houdende drank in vervoermiddel, behoudens uitzonderingen	3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	Niet mogelijk door de burgemeester (artikel 44a DHW), wel door de nVWA (artikel 44aa lid 1 DHW)	Niet mogelijk door de burgemeester (artikel 44a DHW), wel door de nVWA (artikel 44aa lid 1 DHW)
DHW	29(lid 3)	Vergunning, aanhangsels e.d. niet aanwezig in de inrichting	3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 dagen	680,00	1.360,00

DHW	30	Vergunninghouder heeft geen melding gemaakt van wijziging binnen de inrichting	Imperatieve intrekkingsgrond	2	Intrekking vergunning	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)
DHW	30a (lid 1)	Geen melding nieuwe leidinggevende of doorhaling gedaan	Imperatieve intrekkingsgrond	2	Intrekking vergunning	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)
DHW	31(lid 1)	Gevaar voor openbare orde, veiligheid en/of zedelijkheid door voorgedane feiten	Imperatieve intrekkingsgrond	1	Intrekking vergunning	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)
DHW	31(lid 2)	Handelen in strijd met de vergunningvoorschriften of regels uit de DHW	Facultatieve intrekkingsgrond	2	- Intrekking vergunning;- Schorsing vergunning (artikel 32 DHW)	N.v.t.	N.v.t.	Overtreding	1 week	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)
DHW	31(lid 3)	Resultaat Wet bibob en minimaal 3x weigering bijschrijving persoon op aanhangsel	Facultatieve intrekkingsgrond	2	- Intrekking vergunning;- Schorsing vergunning (artikel 32 DHW)	N.v.t.	N.v.t.	Overtreding	1 week	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)
DHW	35(lid 1)	Zonder ontheffing zwakalcoholhoudende drank verstrekken		1	Last onder bestuursdwang	Sluiting alcohol verkoop	N.v.t.	Overtreding	1 uur	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)
DHW	35(lid 2)	Niet voldoen aan beperkingen/ voorschriften , die zijn gekoppeld aan een ontheffing		1	Last onder bestuursdwang	Sluiting alcohol verkoop	N.v.t.	Overtreding	1 uur	1.020,00	2.040,00
DHW	35(lid 4)	Ontheffing niet aanwezig		3	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	2 uren	680,00	1.360,00
DHW	44	Niet meewerken aan artikel 5:20 Awb		1	Last onder bestuursdwang	Afhankelijk van waaraan niet wordt meegewerkt	N.v.t.	Overtreding	Onverwijld	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)

DHW	45	Alcoholhoudende drank bij zich hebben op publiektoegankelijke plaatsen door jongeren , 18 jaar met uitzondering in winkels		1	Strafrechtelijke handhaving (PV)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)	Niet mogelijk (artikel 44a DHW)
Algemene plaatselijke verordening (Apv)											
Apv	2:28	Nachthoreca dan wel ontnuchteringszaak exploiteren zonder vergunning.	Geen vergunning wel zicht op legalisatie	2	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Dag	2 weken	N.v.t.	N.v.t.
Apv	2:28	Nachthoreca dan wel ontnuchteringszaak exploiteren zonder vergunning.	Geen vergunning geen zicht op legalisatie	2	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Dag	Geen	N.v.t.	N.v.t.
Apv	2:28 i.c.m. 1:4	Overtreding voor-schriften exploitatievergunning		2	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Overtreding	1 week tot 6 weken (afhankelijk van de ernst van de overtreding)	N.v.t.	N.v.t.
Apv	2:29	Nachthoreca houdt zich niet aan de toelatingstijd		2	N.v.t.	N.v.t.		Overtreding	N.v.t.	1.020,00	2.040,00
Apv	2:30	Horecabedrijf houdt zich niet aan de afwijkende sluitings-tijd		2	N.v.t.	N.v.t.		Overtreding	N.v.t.	1.020,00	2.040,00
Apv	2:31	Verboden gedragingen m.b.t. een horeca-bedrijf		2	N.v.t.	N.v.t.		Overtreding	N.v.t.	1.020,00	2.040,00
Apv	2:31a	Horecabedrijf exploiteert een terras zonder vergunning		2	Last onder dwangsom	N.v.t.	€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Dag	1 dag	N.v.t.	N.v.t.
Apv	2:31a i.c.m. 1:4	Overtreding voor-schriften terras-vergunning		2			€ 750 tot € 1.500 (tot 50 m2);€ 1.500 tot € 3.000 (51 m2 t/m 150 m2);€ 3.000 tot € 5.000 (151 m2 t/m 500 m2);€ 5.000 tot € 7.500 (≥ 500 m2).	Dag	1 dag	N.v.t.	N.v.t.
Apv	2:48	Persoon gebruikt alcoholhoudende drank of heeft aangebroken flessen, blikjes e.d. bij zich op een openbare plaats waar een verbod geldt.	Afhankelijk van de door het college van b&w aangewezen gebieden	1	Strafrechtelijke handhaving (PV) - F121c	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Wet op de kansspelen											
Wok	1	Geven van gelegen-heid tot gokken		2	Last onder be-	Sluiting; minimaal	N.v.t.	Overtreding	2 dagen	N.v.t.	N.v.t.

				stuurs-dwang	2 weken en maximaal 3 maanden						
Wok	3	Aanwezigheid van speelautomaten zonder vergunning of het overtreden van de vergunningvoorschriften	2	Last onder dwangsom	N.v.t.	700,00		Week	1 week tot 4 weken, afhankelijk van de ernst van de overtreding (laagdrempelige inrichting, jeugd e.d.)	N.v.t.	N.v.t.